

Folketinget
Lov@ft.dk

Stormgade 2-6
1470 København K
Telefon 72 28 24 00
im@im.dk

Sagsnr.
2022 - 5865

Doknr.
569691

Dato
11-11-2022

Valgklage fra Socialdemokratiet, Venstre og Lasse Haugaard Pedersen vedr. fejl i rækkefølgen på stemmesedlen for partier med prioriteret sideordnet opstilling i Fyns Storkreds, 6. opstillingskreds, Nyborg

Fra Lasse Ryberg, partisekretær for Socialdemokratiet, og Christian Hüttemeier, partisekretær for Venstre, har Indenrigs- og Boligministeriet modtaget vedhæftede e-mail af 1. november 2022, hvori der klages over fejl i stemmesedlerne i Nyborgkredsen ved folketingsvalget den 1. november 2022.

Klagerne har i den forbindelse oplyst følgende:

”Partierne Socialdemokratiet og Venstre indgiver hermed en klage over anvendelsen af forkerte stemmesedler i Nyborgkredsen.

Begge partier har i indberetningen til Ankestyrelsen angivet, at der skal anvendes prioriteret sideordnet opstilling med angivelse af kredsens kandidat øverst og de resterende kandidater alfabetisk herefter. Som det fremgår af billeder i dagspressen (Fyens.dk, ”Alvorlig fejl på stemmesedlerne chokerer rødglødende politikere: - Det er en svinestreg og noget sløseri”, 1. november 2022), er stemmesedlen alene udformet med kandidaterne angivet i alfabetisk rækkefølge uden hensyn til, at kredsens kandidat skulle stå øverst.

Dette har erfaringsmæssigt en stor betydning for vælgernes afgivelse af personlige stemmer, idet det er en fordel for den kandidat, der står øverst, at hente stemmer i den pågældende kreds, da det historisk signalerer lokal tilknytning til kredsens navn.

Begge partier har modtaget bekræftelser fra Ankestyrelsen, hvor det fremgår, at der er indleveret en anden prioriteret rækkefølge af kandidaterne i Nyborgkredsen end den, som fremgår af de udleverede stemmesedler i Nyborgkredsen.”

Fra Lasse Haugaard Pedersen, kandidat for Socialdemokratiet i Nyborgkredsen, har Indenrigs- og Boligministeriet endvidere modtaget vedhæftede e-mail af 8. november 2022, hvori der klages over samme fejl.

Klageren har i den forbindelse oplyst følgende:

”Jeg ønsker at indgive en klage over afholdelsen af Folketingsvalget i Nyborgkredsen (Fyns storkreds), da stemmesedlen ikke var udfyldt korrekt.”

1. Udtalelse fra Nyborg Kommune

Nyborg Kommune har i anledning af klagen ved vedhæftede e-mail af 4. november 2022 oplyst følgende:

”Hermed sendes en redegørelse for hændelsesforløbet tirsdag 1. november 2022.

Kl. 10.23 modtager sekretariatschef Tina Andersen, Nyborg Kommune, et opkald fra Indenrigs- og Boligministeriets valgansvarlige Christine Boeskov, der oplyser, at ministeriet er blevet kontaktet af liste B, der har konstateret, at der er fejl i rækkefølgen på stemmesedlen i Nyborg-kredsen.

Christine Boeskov beder kommunen undersøge, om det er korrekt.

Tina Andersen bekræfter, at kandidatrækkefølgen er oplyst ud fra den fortegnelse, der er modtaget fra Ankestyrelsen mandag 24. oktober 2022, dvs. i alfabetisk rækkefølge. Christine Boeskov oplyser, at kommunen også skulle have modtaget en prioriteret fortegnelse fra Ankestyrelsen samme dag.

Tina Andersen kan oplyse ministeriet, at kommunen ikke har modtaget den prioriterede fortegnelse, men kun har modtaget den første fortegnelse, og det derfor ved en fejl er den, som stemmesedlen er blevet udfærdiget ud fra. Der er læst korrektur af stemmesedlen af flere ansatte inden afsendelse til trykkeri, og desværre er der ingen, der har konstateret, at rækkefølgen er alfabetisk.

Det bliver aftalt, at Christine Boeskov straks fremsender den prioriterede fortegnelse pr. mail direkte til Tina Andersen, hvorefter kommunen straks får udarbejdet nye fortegnelser til alle valgsteder i kredsen, som skal ophænges i både stemmerum og valglokaler. Samtidig skal der udarbejdes et særskilt opslag, hvor vælgerne gøres opmærksom på fejlen.

Det aftales, at Christine Boeskov modtager information om det videre forløb i kredsen.

Tina Andersen kontakter derefter Kerteminde Kommune, der bliver oplyst om fejlen og vigtigheden af, at de – så snart filerne modtages pr. mail fra Tina Andersen – printes og bringes ud til alle valgsteder.

Samtidig instrueres alle valgsteder om, at de skal sørge for, at vælgerne bliver orienteret om fejlen.

Der sendes medarbejdere ud til kommunens 13 afstemningssteder med de nye opslag samtidig med, at der sendes mail til Kerteminde Kommune om at printe og få bragt ud til deres 6 afstemningssteder.

Valgbestyrelsen informeres via mail. Formanden for kredsen er informeret umiddelbart efter første henvendelse fra ministeriet.

Mail med ny tilrettet fortegnelse sendes til Christine Boeskov kl. 11.22, der melder tilbage pr. mail kl. 11.33, at fortegnelsen er tilfredsstillende, men opslaget skal tilrettes jf. tekst, som Christine Boeskov fremsender i mail. Christine Boeskov ringer herom kl. 11.45, hvorefter opslaget bliver rettet, og det tilrettede opslag sendes straks ud til valgstederne og Kerteminde Kommune informeres pr. telefon om, at der kommer en tilrettet tekst, der skal ud. Det kvitterer de for.

Oprindelig tekst:

”OBS

Vær opmærksom på, at ved partierne A, B, C, D, F, I, K, M, O, V, Æ og Å er kandidaterne fejlagtigt oplistet i alfabetisk orden, og ikke i prioriteret rækkefølge, hvor den lokale kandidat skulle have være nævnt først. Se korrekt rækkefølge på opslag i stemmerum.”

Tilrettet tekst:

”OBS

Vær opmærksom på, at ved partierne A, B, C, D, F, I, K, M, O, V, Æ og Å er kandidaterne fejlagtigt oplistet i alfabetisk rækkefølge og ikke i den prioriterede rækkefølge, som partiet havde valgt.”

Ca. kl. 12.30 er alle valgsteder opdateret og informeret om fejlen.

Christine Boeskov oplyser endvidere i telefonen, at ministeriet har forespurgt ved Ankestyrelsen, der har oplyst, at de har sendt de to fortegnelser til to forskellige sikre e-mailadresser. Den første fortegnelse (den i alfabetisk orden) er sendt til sikkerepost@nyborg.dk, og den anden fortegnelse (den prioriterede) er sendt til sikkerpost@nyborg.dk. Ankestyrelsen har oplyst, at de begge gange har fået kvittering på, at sikker mail er afsendt.

Christine Boeskov har ved googlesøgning kunnet fremsøge begge postkasser, dog den ene kun med få hits. Tina Andersen oplyser, at Nyborg Kommune kun har postkassen sikkerepost@nyborg.dk, hvilket er den mailadresse, som Ankestyrelsen har sendt den første fortegnelse til.

Tina Andersen tager rundt og besøger samtlige afstemningssteder i Nyborg Kommune og kan ved selvsyn konstatere, at de nye fortegnelser og vejledningen er opsat jf. vejledningen fra valgsekretariatet.

Ca. kl. 16 kontakter Tina Andersen pr. telefon Christine Boeskov for at følge op. Christine Boeskov oplyser, at kommunen har gjort, hvad der er muligt, og det aftales, at Tina Andersen udarbejder en redegørelse om hændelsesforløbet til ministeriet.

Nyborg Kommune beklager den begåede fejl. Kommunen handlede så hurtigt som det var muligt, efter fejlen blev konstateret. Kommunen igangsatte de mulige tiltag for at rette op på fejlen, idet der straks blev opsat korrekte fortegnelser i alle stemmerum og i valglokaler, alle valgsteder blev instrueret i at informere vælgerne om fejlen på valgstederne i forbindelse med valgbehandlingen ligesom der blev informeret ved opslag både i stemmerum og valglokale.”

2. Udtalelse fra Ankestyrelsen

Ankestyrelsen har i anledning af klagen ved vedhæftede e-mail af 1. november 2022 oplyst følgende:

”Vedr. fremsendelse af fortegnelserne (alle tre) til Nyborg kommune kan vi oplyse følgende:

Den store fortegnelse og den prioriterede fortegnelse er den 24/10 kl. 9.12 fremsendt til mailadressen sikkerpost@nyborg.dk.

Fortegnelsen er sendt til mailadressen sikkerepost@nyborg.dk.

Vi kan ikke sige, hvorfor det er sendt til to forskellige mailadresser, men begge mailadresser fremgår som sikre og tunnelkrypterede, når man sender mails til dem fra outlook. Hvis de ikke var det, vil det fremgå, inden mailen sendes. Der er heller ikke modtaget retursvar om, at mailadressen ikke eksisterer, eller at mailen ikke har kunnet leveres til modtageren.”

Ved vedhæftede e-mail af 4. november 2022 har Ankestyrelsen videre bl.a. oplyst følgende:

”Statens It har i dag oplyst, at der fra Ankestyrelsens hovedmail er leveret to mails til Nyborg kommunes mailserver den 24. oktober 2022 kl. 9.12 og 9.41, hvor de to mails er afsendt fra Ankestyrelsens hovedmail med hhv. a) den store fortegnelse og den prioriterede fortegnelse og b) fortegnelsen.

Statens It har oplyst, at der er modtaget kvitteringer fra Nyborg kommunes mailserver kl. 9.12 og 9.41, som viser, at begge mails er modtaget.

Derudover har Statens It undersøgt, at der ikke er modtaget autosvar fra Nyborg kommune i et døgn efter, at disse mails er leveret.”

3. Reglerne om prioriteret sideordnet opstilling, Ankestyrelsens kandidatfortegnelser og valgbestyrelsens udarbejdelse af stemmesedler

Indenrigs- og Boligministeriet kan i anledning af klagen oplyse, at reglerne om opstillingsformer til folketingsvalg følger af §§ 38-41 a i folketingsvalgloven (lovbekendtgørelse nr. 294 af 7. marts 2022).

Af folketingsvalglovens § 38 følger, at kandidater, der opstiller for et parti, kan være opstillet enten kredsvis eller sideordnet. Af folketingsvalglovens § 40 fremgår om sideordnet opstilling og rækkefølgen, som kandidaterne skal anføres i på stemmesedlen, følgende:

”§ 40. Ved sideordnet opstilling opstilles flere kandidater for partiet i opstillingskredsen.

Stk. 2. [...]

Stk. 3. Et parti, der har sideordnet opstilling i en eller flere opstillingskredse, kan anmelde, at storkredsens kandidater anføres i den af partiet prioriterede rækkefølge på stemmesedlen (prioriteret sideordnet opstilling), jf. § 41, stk. 2. [...]

Stk. 4. [...]

Stk. 5. Ved sideordnet opstilling er kandidaterne valgt i rækkefølge efter stemmetallenes størrelse, jf. § 81.”

Af Indenrigs- og Boligministeriets vejledning nr. 9292 af 21. marts 2022 om afholdelse af folketingsvalg er de forskellige opstillingsformer nærmere beskrevet. Af afsnit 6.7.2.1. *Prioriteret sideordnet opstilling* fremgår bl.a. følgende:

”Et parti, hvis kandidater er sideordnet opstillet i en eller flere opstillingskredse, kan anmelde, at storkredsens kandidater anføres i en af partiet prioriteret rækkefølge på stemmesedlen (prioriteret sideordnet opstilling), se lovens § 40, stk. 3, 1. pkt.

Anmeldelse af prioriteret sideordnet opstilling har den betydning, at partiet selv kan bestemme rækkefølgen af kandidaterne på stemmesedlen i de enkelte opstillingskredse inden for den pågældende storkreds. Det indebærer bl.a., at rækkefølgen af kandidaterne kan være forskellig i de enkelte opstillingskredse i storkredsen.”

Partierne anmelder deres valgte opstillingsform senest kl. 12 ti dage før valgdagen til Ankestyrelsen, jf. folketingsvalglovens § 41, stk. 2 og 3. Herefter udarbejder Ankestyrelsen fortegnelser over de opstillede kandidater for hver storkreds efter reglerne i folketingsvalglovens § 42, stk. 1 og 2:

”Fortegnelser over de opstillede kandidater

§ 42. For hver storkreds skal Ankestyrelsen snarest muligt efter udløbet af fristen i § 37, jf. § 41, udarbejde fortegnelser over de kandidater, der er opstillet i vedkommende storkreds. Hvis et parti med sideordnet opstilling i en eller flere opstillingskredse har anmeldt en prioriteret rækkefølge for sine kandidater i den eller de pågældende opstillingskredse, jf. § 41, stk. 2, skal Ankestyrelsen snarest muligt efter udløbet af fristen i § 37, jf. § 41, tillige udarbejde en fortegnelse, der for den eller de pågældende opstillingskredse angiver den rækkefølge, hvori alle det pågældende partis kandidater i storkredsen skal anføres på stemmesedlen for den eller de pågældende opstillingskredse.

Stk. 2. For hver storkreds skal Ankestyrelsen snarest muligt efter udløbet af den i stk. 1 nævnte frist sende fortegnelserne over de kandidater, der er opstillet i vedkommende storkreds, til valgbestyrelsen i hver opstillingskreds i storkredsen.

Stk. 3-4. [...]”

Ankestyrelsen skal således udarbejde en fortegnelse for hver enkelt opstillingskreds, der angiver rækkefølgen af kandidaterne for de partier, der har anmeldt prioriteret sideordnet opstilling. Fortegnelserne sendes straks til valgbestyrelserne i storkredsen til brug for fremstilling af stemmesedler og opslag for de enkelte opstillingskredse, jf. folketingsvalglovens § 42, stk. 2.

På grundlag af fortegnelserne udarbejder valgbestyrelsen stemmesedler og opslag til hver enkelt opstillingskreds efter reglerne i folketingsvalglovens §§ 43-44. Af folketingsvalglovens § 43 fremgår følgende:

”Stemmesedler

§ 43. Valgbestyrelsen tilvejebringer stemmesedler til brug ved afstemningen i opstillingskredsen samt opslag, jf. § 45, stk. 3. Stemmesedler og opslag udarbejdes på grundlag af de fortegnelser over de opstillede kandidater, der er nævnt i § 42, stk. 1.

Stk. 2. [...]

Stk. 3. Stemmesedlen skal endvidere indeholde navnene på samtlige kandidater, der er opstillet i storkredsen. Kandidater, der opstiller for et parti, anføres samlet i et særskilt felt for det pågældende parti og i den rækkefølge, der er angivet i § 39, stk. 2, og § 40, stk. 2 og 3. [...]

Stk. 4. Indenrigs- og boligministeren fastsætter nærmere regler om stemmesedlernes indhold og udformning.”

Bekendtgørelse nr. 1519 af 14. december 2017 om stemmesedler til brug ved folketingsvalg (stemmeseddelbekendtgørelsen) er udstedt i medfør af folketingsvalglovens § 43, stk. 4. Af § 5, stk. 1 og 2, i stemmeseddelbekendtgørelsen fremgår følgende om kandidaters navne og rækkefølge på stemmesedlen:

”§ 5. Under bogstavbetegnelsen og partinavnet, jf. § 4, anføres adskilt ved en halvfed, vandret streg navnene på de kandidater, som er opstillet for partiet i storkredsen. Navnene adskilles fra hinanden med tynde, vandrette streger.

Stk. 2. Navnet på den eller de kandidater, der er opstillet i vedkommende opstillingskreds, anføres med halvfede typer øverst og i alfabetisk rækkefølge efter efternavn eller mellemnavn, såfremt dette skal anføres i stedet for efternavn, jf. § 7, stk. 2. Har partiet anmeldt prioriteret sideordnet opstilling, skal de i 1. pkt. nævnte kandidater dog anføres i den af partiet prioriterede rækkefølge.

Stk. 3-4. [...]”

Af Indenrigs- og Boligministeriets vejledning nr. 9292 af 21. marts 2022 om afholdelse af folketingsvalg fremgår af afsnit 6.11.1 *Stemmesedler* endvidere følgende om valgbestyrelsens udarbejdelse af stemmesedler:

”Valgbestyrelsen sørger for at få fremstillet stemmesedlerne til brug ved afstemningen i opstillingskredsen, se lovens § 43. Valgbestyrelsen skal sørge for, at det nødvendige antal stemmesedler er afleveret til kommunalbestyrelsen i god tid inden afstemningens begyndelse, se lovens § 44.

Stemmesedlerne udarbejdes på grundlag af de fortegnelser over de opstillede kandidater samt fortegnelser over rækkefølgen af kandidater for partier, der har anmeldt prioriteret sideordnet opstilling, som Ankestyrelsen har fremsendt. Se afsnit 6.10.

Indenrigs- og Boligministeriet opfordrer valgbestyrelserne til at udvise stor opmærksomhed på nøje korrekturlæsning af udkast til stemmesedler.”

På dagen for valgudskrivelsen den 5. oktober 2022 sendte Indenrigs- og Boligministeriet endvidere et brev til alle valgbestyrelser om valgbestyrelsens vigtigste opgaver i forbindelse med fremstilling af stemmesedler og opslag m.v. ved folketingsvalget den 1. november 2022. Af brevet, der blev sendt til alle kommuners hovedpostkasser, herunder kommune@nyborg.dk, fremgik bl.a. følgende:

”4. Fremstilling af stemmesedler og opslag

Fristen for partiernes meddelelse til Ankestyrelsen om godkendelse af kandidater samt anmeldelse af opstillingsform m.v. udløber **lørdag den 22. oktober 2022 kl. 12.**

Snarest muligt efter udløbet af denne frist og senest mandag den 24. oktober 2022 vil valgbestyrelsen fra Ankestyrelsen til brug for fremstillingen af stemmesedler og opslag modtage tre slags fortegnelser:

- **Den Store Fortegnelse over de opstillede kandidater i storkredsen,**
- **Fortegnelsen over de opstillede kandidater i storkredsen** samt
- **fortegnelser over prioriterede kandidater** i den eller de opstillingskredse, som henhører under valgbestyrelsen (se nedenfor).

Fortegnelsen adskiller sig som hidtil fra Den Store Fortegnelse ved, at den ikke indeholder andre personlige oplysninger om kandidaterne end deres stemmeseddelnavne. Den Store Fortegnelse indeholder herudover oplysning om kandidaternes stillingsbetegnelse, fulde navn, bopæl og cpr.nr.

Et parti, hvis kandidater er sideordnet opstillet, kan vælge **prioriteret sideordnet opstilling**, hvor partiet bestemmer rækkefølgen af alle kandidaterne på stemmesedlen i hver opstillingskreds. I det tilfælde vil Ankestyrelsen udarbejde særskilte fortegnelser over rækkefølgen af kandidaterne i den eller de opstillingskredse, hvor denne opstillingsform er valgt.

Hvis et parti har valgt prioriteret sideordnet opstilling, skal opstillingskredsens kandidater anføres først i den prioriterede rækkefølge efterfulgt af øvrige kandidater i storkredsen ligeledes i den prioriterede rækkefølge.

[...]

Både Den Store Fortegnelse over opstillede kandidater i storkredsen og fortegnelserne over prioriterede kandidater skal anvendes ved udformning af stemmesedler. Af Den Store Fortegnelse over opstillede kandidater i storkredsen fremgår, hvilken opstillingsform partierne har anmeldt, samt i hvilke opstillingskredse inden for storkredsen kandidaterne er opstillet. Hvis et parti har anmeldt prioriteret sideordnet opstilling i en eller flere opstillingskredse inden for storkredsen, vil anmeldelsen heraf fremgå af Den Store Fortegnelse over opstillede kandidater i storkredsen. Selve rækkefølgen af partiets prioriterede kandidater i de enkelte opstillingskredse vil derimod fremgå af fortegnelserne over prioriterede kandidater for den eller de pågældende opstillingskredse.

Ministeriet forventer i lighed med folketingsvalget i 2019 at sende nærmere vejledning til valgbestyrelserne om rækkefølgen af kandidater m.v., når fortegnelserne foreligger.

Om fremstilling af stemmesedler og opslag se nærmere vejledningens afsnit 6.11 samt bilag 3 til vejledningen, der gengiver bekendtgørelse nr. 1519 af 14. december 2017 om stemmesedler til brug ved folketingsvalg, og bilag 4 og 5 til vejledningen, der viser udsnit af fiktive stemmesedler samt indeholder en forklarende tekst hertil.

[...]

Folketinget har generelt opfordret til, at kommunerne (valgbestyrelserne) i forbindelse med kommende valg udviser stor opmærksomhed på **nøje korrekturlæsning** af udkast til stemmesedler.

Hvis valgbestyrelsen er det mindste i tvivl om forståelsen af reglerne, betydningen af bestemte opstillingsformer eller lignende, **skal** ministeriet kontaktes for at yde vejledning, inden stemmesedlerne trykkes. Ministeriet står til rådighed med vejledning om disse regler også uden for almindelig kontortid.”

Den 24. oktober 2022, hvor Ankestyrelsen sendte alle fortegnelser til valgbestyrelserne, sendte Indenrigs- og Boligministeriet også et brev til alle valgbestyrelser om udarbejdelsen af stemmesedler. Af brevet, der blev sendt til alle kommuners hovedpostkasser, herunder kommune@nyborg.dk, fremgik bl.a. følgende:

”Udarbejdelse af stemmesedler til folketingsvalget den 1. november 2022

Valgbestyrelsen skal udarbejde stemmesedler på grundlag af ”Fortegnelsen”, ”Den Store Fortegnelse” og ”Fortegnelsen over prioriterede kandidater”, som valgbestyrelserne d.d. har modtaget fra Ankestyrelsen.

Indenrigs- og Boligministeriet opfordrer valgbestyrelserne til at udvise stor opmærksomhed på nøje korrekturlæsning af udkast til stemmesedler.

Hvis valgbestyrelsen er det mindste i tvivl om rækkefølgen af kandidater på stemmesedlen eller andre forhold i forbindelse med udarbejdelse af stemmesedler, skal valgbestyrelsen tage kontakt til Indenrigs- og Boligministeriet, inden stemmesedlerne trykkes.

Indenrigs- og Boligministeriet står til rådighed med vejledning om forståelsen af reglerne, betydningen af bestemte opstillingsformer eller lignende – også uden for almindelig arbejdstid.

[...]

Nedenfor er beskrevet de forhold, som alle valgbestyrelser skal være opmærksomme på. Derefter har Indenrigs- og Boligministeriet beskrevet de forhold, som valgbestyrelserne i de enkelte kredse skal være opmærksomme på. Inddelingen er lavet efter storkredse.

[...]

Fyns Storkreds

- Prioriteret sideordnet opstilling:
Alle partier bortset fra Q og Ø har anmeldt prioriteret sideordnet opstilling.

Kandidaterne for A, B, C, D, F, I, K, M, O, V, Æ og Å skal derfor på stemmesedlen stå i den rækkefølge, der fremgår af ”Fortegnelsen over prioriterede kandidater” for den pågældende opstillingskreds.

Alle kandidater for disse partier skal stå med fed skrift.

- Kredsvis opstilling med partiliste:
[...]
- Kandidater uden for partierne:
[...]

Samme eftermiddag sendte Indenrigs- og Boligministeriet endvidere følgende e-mail til alle kommuner, herunder til kommune@nyborg.dk:

”Til kommunens valgansvarlige

I de fortegnelser fra KMD's valgsystem, som Ankestyrelsen udsendte til kommunerne i formiddags, er der anvendt en skrifttype og understregning, som gør, at bogstavbetegnelserne O og Q er svære at skelne for partierne Dansk Folkeparti og Frie Grønne, Danmarks Nye Venstrefløjsparti.

KMD har på Indenrigs- og Boligministeriets anmodning udformet vedlagte fortegnelser, hvor skrifttypen er ændret, og hvor teksten fremstår tydeligere. Der er ikke ændret andet i fortegnelserne. Der vedlægges fortegnelser for alle landets 10 storkredse.

Kommunen bedes anvende de vedlagte fortegnelser ved brevstemmeafgivningen i kommunen, herunder i vælernes hjem m.v. Vær opmærksom på at anvende den fortegnelse, som hører til kommunens storkreds.

Ministeriet har i dag modtaget henvendelser fra et par kommuner, der ved en fejl har anvendt fortegnelsen over prioriterede kandidater ved brevstemmeafgivningen. Denne fortegnelse må ikke anvendes ved brevstemmeafgivningen, da den ikke indeholder alle partier. Fortegnelsen over prioriterede kandidater skal alene anvendes ved udformningen af stemmesedler.”

4. Omfanget af fejlene i stemmeseddelrækkefølgen og konsekvenserne heraf

Indenrigs- og Boligministeriet kan i anledning af klagen oplyse, at 12 af de i alt 14 opstillede partier i Nyborgkredsen havde anmeldt prioriteret sideordnet opstilling. På stemmesedlerne var samtlige kandidater for de 12 partier, der havde anmeldt prioriteret sideordnet opstilling, anført i alfabetisk rækkefølge i stedet for i den rækkefølge, som partiet havde anmeldt. Konkret har det indebåret, at rækkefølgen af kandidaterne for 11 partier var forkert, idet D. Nye Borgerlige havde valgt en prioritering, der svarede til alfabetisk rækkefølge. Kandidaterne for Q. Frie Grønne, Danmarks Nye Venstrefløjsparti og Ø. Enhedslisten – De Rød-Grønne stod i rigtig rækkefølge, dvs. den rækkefølge, der fulgte af den partiliste, de to partier havde anmeldt.

Indenrigs- og Boligministeriet har gennemgået de personlige stemmetal for de kandidater, der skulle have stået øverst på stemmesedlen for hvert parti (spidskandidaten), for at vurdere, hvad der skulle til for at kunne ændre på, hvem der blev valgt, eller placeringen i stedfortræderrækkefølgen, og i hvilket omfang fejlen i stemmeseddelrækkefølgen kan have haft betydning for kandidatens stemmetal – og derigennem kandidatens mulighed for at blive valgt eller for kandidatens placering i stedfortræderrækkefølgen. Ministeriet har alene set på stemmetallene for spidskandidaterne, dels som følge af omfanget af opgaven, dels som følge af det forhold, at det navnlig er placeringen øverst på stemmesedlen for partiet, der har betydning for, hvor mange personlige stemmer kandidaten opnår.

For A. Socialdemokratiet skulle klageren Lasse Haugaard Pedersen have stået øverst, men stod i stedet næstnederst. Lasse Haugaard Pedersen fik 1.102 personlige stemmer i Nyborgkredsen, hvilket var flest af alle partiets kandidater og 302 stemmer flere end Trine Bramsen, der fejlagtigt stod øverst og fik næstflest personlige stemmer i Nyborgkredsen.

I hele storkredsen fik Lasse Haugaard Pedersen 2.228 personlige stemmer, hvilket var 109 stemmer færre end Kim Aas, der med 2.337 personlige stemmer blev valgt til Folketinget på det 6. (og sidste) kredsmandat, som partiet opnåede i Fyns Storkreds. Lasse Haugaard Pedersen blev 1. stedfortræder i Fyns Storkreds. Kim Aas var korrekt anført nederst på stemmesedlen i Nyborgkredsen i overensstemmelse med partiets anmeldte rækkefølge – og stod i øvrigt nederst på stemmesedlen i hele storkredsen, bortset fra i Faaborgkredsen.

Lasse Haugaard Pedersen fik 25,21 pct. af alle de personlige stemmer for Socialdemokratiets kandidater i Nyborgkredsen. Til sammenligning fik Lasse Haugaard Pedersen 3,10 pct. af alle de personlige stemmer for Socialdemokratiets kandidater i resten af Fyns Storkreds.

Det kan efter Indenrigs- og Boligministeriets opfattelse ikke udelukkes, at Lasse Haugaard Pedersen ville have opnået flere personlige stemmer i Nyborgkredsen ved at være placeret øverst på stemmesedlen. Det beror imidlertid efter ministeriets opfattelse på en række antagelser om vælgernes stemmeadfærd, der har karakter af gisninger, og hvor også vælgernes øvrige kendskab til en spidskandidats lokale tilknytning har betydning, f.eks. i kraft af kandidatens bestridelse af andre offentlige hverv, kandidatens generelle synlighed i lokalmiljøet og under valgkampen m.v. Hertil kommer, at vælgerne i Nyborgkredsen efter det oplyste kunne se den korrekte kandidatrækkefølge på de berigtiggende opslag, der var opsat i alle valglokaler og stemmerum på valgdagen fra omkring kl. 12.30. Ministeriet kan i den forbindelse konstatere, at Lasse Haugaard Pedersen har opnået en markant højere andel af de personlige stemmer i Nyborgkredsen end i de øvrige kredse i Fyns Storkreds.

For B. Radikale Venstre skulle Jan Werner Mathiasen have stået øverst, men stod i stedet som nr. 3. Jan Werner Mathiasen fik 78 personlige stemmer i Nyborgkredsen. I hele storkredsen fik han 457 personlige stemmer. Partiet fik ingen mandater i Fyns Storkreds, og Jan Werner Mathiasen blev 5. (og sidste) stedfortræder med 78 stemmer færre end stedfortræder nr. 4.

Det er Indenrigs- og Boligministeriets vurdering, at fejlen i stemmeseddelrækkefølgen ikke har haft nævneværdig betydning for valgresultatet for Jan Werner Mathiasen.

For C. Det Konservative Folkeparti skulle Mai Mercado have stået øverst, men stod i stedet næstnederst. Mai Mercado fik 492 personlige stemmer i Nyborgkredsen – flest af alle partiets kandidater. I hele storkredsen fik hun 4.426 personlige stemmer – igen flest af alle partiets kandidater – og blev valgt til Folketinget på det tillægsmandat, partiet opnåede i Fyns Storkreds.

Det er Indenrigs- og Boligministeriets vurdering, at fejlen i stemmeseddelrækkefølgen ikke har haft nævneværdig betydning for valgresultatet for Mai Mercado.

For F. SF – Socialistisk Folkeparti skulle Karsten Hønge have stået øverst, men stod i stedet som nr. 2. Karsten Hønge fik 574 personlige stemmer i Nyborgkredsen – flest af alle partiets kandidater. I hele storkredsen fik han 5.215 personlige stemmer – igen flest af alle partiets kandidater – og blev valgt til Folketinget på det kredsmandat, partiet opnåede i Fyns Storkreds.

Det er Indenrigs- og Boligministeriets vurdering, at fejlen i stemmeseddelrækkefølgen ikke har haft nævneværdig betydning for valgresultatet for Karsten Hønge.

For I. Liberal Alliance stod Katrine Daugaard øverst, som hun skulle. Det var kun de øvrige kandidater, der stod i forkert rækkefølge. Katrine Daugaard fik flest personlige stemmer af alle partiets kandidater i både opstillingskredsen og storkredsen og blev valgt til Folketinget på det kredsmandat, partiet opnåede i Fyns Storkreds.

Det er Indenrigs- og Boligministeriets vurdering, at fejlen i stemmeseddelrækkefølgen ikke har haft nævneværdig betydning for valgresultatet for Katrine Daugaard.

For K. KD – Kristendemokraterne skulle Michelle West have stået øverst, men stod i stedet næstnederst. Partiet opnåede ikke valg til Folketinget, og de enkelte kandidaters stemmetal er dermed uden betydning for opgørelsen af valget.

Det er Indenrigs- og Boligministeriets vurdering, at fejlen i stemmeseddelrækkefølgen ikke har haft nævneværdig betydning for valgresultatet for Michelle West.

For M. Moderaterne skulle Rosa Eriksen have stået øverst, men stod i stedet som nr. 2. Rosa Eriksen fik 422 personlige stemmer i Nyborgkredsen – flest af alle partiets kandidater. I hele storkredsen fik hun 4.469 personlige stemmer – igen flest af alle partiets kandidater – og blev valgt til Folketinget på det kredsmandat, partiet opnåede i Fyns Storkreds.

Det er Indenrigs- og Boligministeriets vurdering, at fejlen i stemmeseddelrækkefølgen ikke har haft nævneværdig betydning for valgresultatet for Rosa Eriksen.

For O. Dansk Folkeparti skulle Frank Sørensen have stået øverst, men stod i stedet næstnederst. Frank Sørensen fik 44 personlige stemmer i Nyborgkredsen. I hele storkredsen fik han 113 personlige stemmer. Partiet vandt ét mandat i Fyns Storkreds, og Frank Sørensen blev 6. (og sidste) stedfortræder med 9 stemmer færre end stedfortræder nr. 5 og 49 stemmer færre end stedfortræder nr. 4.

Det er Indenrigs- og Boligministeriets vurdering, at fejlen i stemmeseddelrækkefølgen ikke har haft nævneværdig betydning for valgresultatet for Frank Sørensen.

For V. Venstre, Danmarks Liberale Parti skulle Bo Sandberg have stået øverst, men stod i stedet nederst. Bo Sandberg fik 211 personlige stemmer i Nyborgkredsen. I hele storkredsen fik han 313 personlige stemmer. Partiet vandt to mandater i Fyns Storkreds, og Bo Sandberg blev 5. stedfortræder med 134 stemmer færre end stedfortræder nr. 4.

Det er Indenrigs- og Boligministeriets vurdering, at fejlen i stemmeseddelrækkefølgen ikke har haft nævneværdig betydning for valgresultatet for Bo Sandberg.

For Æ. Danmarksdemokraterne – Inger Støjberg skulle Jens Henrik W. Thulesen Dahl have stået øverst, men stod i stedet som nr. 2. Jens Henrik W. Thulesen Dahl fik 262 personlige stemmer i Nyborgkredsen – flest af alle partiets kandidater. I hele storkredsen fik han 2.210 personlige stemmer – igen flest af alle partiets kandidater – og blev valgt til Folketinget på det kredsmandat, partiet opnåede i Fyns Storkreds.

Det er Indenrigs- og Boligministeriets vurdering, at fejlen i stemmeseddelrækkefølgen ikke har haft nævneværdig betydning for valgresultatet for Jens Henrik W. Thulesen Dahl.

For Å. Alternativet skulle Marianne Lassen have stået øverst, men stod i stedet næstnederst. Marianne Lassen fik 11 personlige stemmer i Nyborgkredsen. I hele storkredsen fik hun 59 personlige stemmer. Partiet fik ingen mandater i Fyns Storkreds, og Marianne Lassen blev 10. (og sidste) stedfortræder med 34 stemmer færre end stedfortræder nr. 9.

Det er Indenrigs- og Boligministeriets vurdering, at fejlen i stemmeseddelrækkefølgen ikke har haft nævneværdig betydning for valgresultatet for Marianne Lassen.

5. Sammenfatning

Selv om alle partier og kandidater var anført på stemmesedlen i Nyborgkredsen og dermed var fuldt tilgængelige for vælgernes stemmeafgivning, anser Indenrigs- og Boligministeriet det for at være en alvorlig fejl, at kandidaterne for partierne A, B, C, F, I, K, M, O, V, Æ og Å ikke var anført i den korrekte rækkefølge på stemmesedlen i Nyborgkredsen.

Indenrigs- og Boligministeriet kan konstatere, at Ankestyrelsen har udarbejdet en korrekt prioriteret fortegnelse over partierne i Nyborgkredsen, som Ankestyrelsen har

sendt til sikkerpost@nyborg.dk, uden at afsendelsen har givet Ankestyrelsen anledning til at tro, at valgbestyrelsen i Nyborg Kommune ikke havde modtaget e-mailen.

På det foreliggende grundlag er det Indenrigs- og Boligministeriets opfattelse, at den skete fejl beror på valgbestyrelsen i Nyborg Kommune.

Det fremgår som anført af folketingsvalgloven og den tilhørende stemmeseddelbekendtgørelse og vejledning, at partier, der har anmeldt prioriteret sideordnet opstilling, skal opføres på stemmesedlen i den af partiet anmeldte rækkefølge. Indenrigs- og Boligministeriet har desuden sendt to breve og en e-mail til kommunerne med besked om at være særligt opmærksomme på at benytte den rette kandidatfortegnelse ved fremstillingen af stemmesedlerne og med en gennemgang af de enkelte partiers valgte opstillingsformer specifikt i Fyns Storkreds.

Da valgbestyrelsen i Nyborg Kommune efter det oplyste ikke modtog den prioriterede fortegnelse fra Ankestyrelsen, burde kommunen derfor af egen drift have reageret på, at den ikke havde modtaget den nødvendige fortegnelse til udarbejdelsen af stemmesedler.

Indenrigs- og Boligministeriet kan ikke udelukke, at fejlen har haft betydning for de enkelte kandidaters personlige stemmetal og som afledt virkning heraf for kandidat-udvælgelsen og stedfortræderrækkefølgen.

Det bemærkes i den forbindelse, at der ved folketingsvalget den 18. juni 2015 var en fejl i stemmesedlen i bl.a. Ringkøbingkredsen i Vestjyllands Storkreds, hvor kandidaten uden for partierne manglede på stemmesedlen, hvilket betød, at vælgerne i Ringkøbingkredsen på valgdagen helt var afskåret fra at stemme på kandidaten. Udvalget til Prøvelse af Valgene udtalte sin skarpe kritik af fejlen, men fandt dog ikke grundlag for at indstille til Folketinget at beslutte, at der skulle afholdes omvalg, eller for i øvrigt at foretage sig yderligere i anledning af forløbet. Udvalget opfordrede på baggrund af sagen generelt til, at kommunerne i forbindelse med kommende valg udviser stor opmærksomhed på nøje korrekturlæsning af udkast til stemmesedler (Folketingstidende 2014-15 (2. samling), tillæg A, side 43).

Indenrigs- og Boligministeriet har noteret sig, at Nyborg Kommune har beklaget den begåede fejl, og at kommunen i samråd med ministeriet – straks efter at kommunen blev opmærksom på fejlen – igangsatte de mulige tiltag for at rette op på fejlen, idet der omkring kl. 12.30 var opsat korrekte fortegninger i alle stemmerum og valglokaler, ligesom alle valgsteder var blevet instrueret i at informere vælgerne om fejlen.

Indenrigs- og Boligministeriet kan tilslutte sig grundlaget for kommunens beklagelse og forventer, at valgbestyrelsen i Nyborg Kommune træffer de nødvendige foranstaltninger til fremover at varetage sine opgaver på valgområdet i overensstemmelse med lovgivningen, således at en lignende fejl ikke sker ved kommende valg.

Klagerne vil herfra blive underrettet om, at sagen er oversendt til Folketinget.

Med venlig hilsen
Nikolaj Stenfalk

/Christine Boeskov